

IMPLEMENTACE KLASIFIKACÍ MKN-10 A SNOMED V INFORMAČNÍCH SYSTÉMECH A TRANSFER VYBRANÝCH DAT DO CENTRÁLNÍCH REGISTRŮ

Miroslav Přádka, Jana Vaculová

Anotace

Nová metodika sběru dat do Národního onkologického registru (NOR) zavedená od roku 2019 ukládá povinným subjektům zajištění transferu centrálně shromažďovaných informací v závazné struktuře včetně využití klasifikací MKN-10 a SNOMED. Příspěvek reflektuje současný stav využívání mezinárodních klasifikací v ČR s akcentem na klasifikaci SNOMED a navrhuje úpravy, které by měly vést ke snadnějšímu transferu centrálně evidovaných dat.

Klíčová slova

Národní onkologický registr, MKN-10, SNOMED, workflow

1 Úvod do problematiky

Systémové změny ve zdravotnictví ČR předpokládají další rozvoj funkcionalit e-Health na základě jak externích doporučení [1], tak i formou implementace prioritních projektů na národní úrovni [2]. Významný faktor představuje i systémová interoperabilita vycházející ze sdílení dat mezi dílčími informačními systémy.

Nezbytnou součástí systemizace je mj. i užívání mezinárodně akceptovaných klasifikací nozologických jednotek; jsou zavedeny a využívány lokalizované verze Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (MKN-10) [5], a také klasifikace SNOMED (Systemized Nomenclature of Medicine), která byla zavedena mj. pro potřeby určení typů nádorů [3]. V tomto smyslu je pak klasifikace ICD-O (International Classification of Diseases for Oncology) morfologickou částí/podmnožinou SNOMED.

2 Změna metodiky NOR účinná od roku 2019

S účinností od roku 2019 dochází v ČR ve vazbě na zánik regionálních detašovaných pracovišť NOR k centralizaci hlášení novotvarů. V tomto smyslu jsou povinnými subjekty pracoviště odbornosti 807 (patologická anatomie) a odbornosti 823 (laborať patologie), která předávají do NOR informace o zjištěných:

- A) zhoubných novotvarech (dle MKN-10 diagnózy C00–C97);
- B) novotvarech in situ (dle MKN-10 diagnózy D00–D09);
- C) novotvarech nejistého nebo neznámého chování (dle MKN-10 diagnózy D37–D48);
- D) vybraných dalších novotvarech (dle MKN-10 diagnózy D10.5–D13.3, D13.5–D13.6, D13.9–D15.9, D20.0–D21.9, D28.2–D28.7, D29.1–D29.2, D30.0–D30.4, D30.9, D32.0–D35.9, D36.7).

V průběhu roku 2019 bylo realizováno hlášení formou předávání výsledkových zpráv v listinné formě; po zprovoznění elektronického předávání dat pak dojde dále o rozšíření hlášení o diagnózy (dle MKN-10) D12 a N87 [7].

3 Informační systémy pracovišť odborností 807 a 823

Struktura laboratorních informačních systémů pracovišť odborností 807 a 823 je primárně nastavena k podpoře realizovaných činností a zahrnuje zpravidla databázi vyšetření umožňující kontroly vstupů a výstupů (výsledkových zpráv). Systémy bývají doplněny o běžně užívané klasifikace MKN-10 a SNOMED. Součástí bývá i modul zajišťující export dat plátcům zdravotní péče.

Zde dále uvádíme, že aktuální lokalizovaná verze klasifikace

MKN-10 je centrálně spravována a je v aktuální verzi dostupná prostřednictvím stránek www.uzis.cz.

Aktualizace klasifikace SNOMED probíhá zpravidla prostřednictvím správců informačního systému; tato klasifikace je pro činnost laboratoří naprosto nezbytná, neboť obsahuje potřebné morfologické i topografické kódy nejen novotvarů, ale i širšího spektra diagnóz – pro ilustraci např. M73330 Barrettův jícen; T62350 junkce kardioezofageální.

Nadto pro některé diagnózy není klasifikace MKN-10 dostatečně podrobná – např. dle [4, 6] u různých tumorů tlustého střeva (karcinomy, GIST, NET).

4 Závěr

V souvislosti s aktuální praxí doporučujeme:

- A) zavedení elektronické formy předávání dat do NOR v racionálně stanovené struktuře zahrnující identifikaci pracoviště, pacienta, a klasifikace nálezu dle MKN-10 a aktuálně platné verze SNOMED pro všechna pracoviště odborností 807 a 823.
- B) centralizaci správy národní lokalizace databáze SNOMED v celém rozsahu, nikoli pouze dle aktuálně používané ICD-O-3.

Literatura

- [1.] Barták, M., Malina, A.: *Doporučení OECD pro zdravotnictví v České republice, Ekonomie ve zdravotnictví & hodnocení zdravotnických technologií 1/2019*, Merck Sharp & Dohme s.r.o., Praha, 2019, 11-2018-CORP-1237892-0000, pp. 21–28;
- [2.] MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategie elektronického zdravotnictví. Verze 1.00*. Praha, 2016. Licencováno pod CC BY 4.0, licenční podmínky dostupné z: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>;
- [3.] Bednář, B. et al.: *Základy klasifikace nádorů a jejich léčení*, Avicenum, zdravotnické nakladatelství, Praha, 1987, 08-005-87;
- [4.] UICC – International Union Against Cancer: Sobin, LH., Gospodarowicz, MK., Wittekind, Ch.: *TNM klasifikace zhoubných nádorů*, 7. vydání 2009, česká verze 2011, ÚZIS, Praha, 2011, ISBN 978-80-904259-6-5;
- [5.] WHO – World Health Organization, Geneva, 2008: *MKN-10 – Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů, desátá revize, česká verze*, ÚZIS, Praha, 2013, ISBN 978-80-904259-0-3;
- [6.] Přádka, M.: *Příspěvek k problematice gastrointestinálních stromálních tumorů – kazuistické sdělení*, Tisk. Kleinwächter, 2013, ISBN 978-80-260-5197-8;
- [7.] <http://www.patologie.info/zpravy/clanek/525>.

Kontakt

Miroslav Přádka

Ben Labor s.r.o.

Chittussiho 1001/9

710 00 Ostrava

e-mail: miroslav.pradka@seznam.cz

Jana Vaculová

Ústav patologie Fakultní

nemocnice Ostrava a LF OU

17. listopadu 1790/5

708 52 Ostrava Poruba

e-mail: jana.vaculova@fno.cz